

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET SZAKLAPJA.

Kolozsvár 1916.
Május—Június
XXXI. évfolyam
5—6. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GYÓRFI ISTVÁN.

MEGJELENIK
RENDES VISZO-
NYOK KÖZÖTT
HAYONTA.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület méhtelepe.

ELŐFIZETÉSI ÁR: BELFÖLDRE EGY ÉVRE 4 K. FÉLÉVRE 2 K. KÜLFÖLDRE 5 K. AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET TAGJAI A TAGSÁGI DÍJÉRT KAPJÁK. TAGSÁGI DÍJ RENDES TAGOK RÉSZÉRŐL ÉVI 4 K. A LAP SZELLEMI RÉSZÉT ÉRDEKLŐ KÖZLEMÉNYEK A SZERKESZTŐ NEVÉRE: KOLOZSVÁR, PAP-UTCA 6. SZÁM KÜLDENDŐK.

Tartalom: 1. Feltámadunk. 2. Első boxeseim. 3. A mesterséges-, vagy műraj készítésről. 4. Hamisított méz. 5. A méhesben. 6. A pályázatok eredménye. 7. Szemle. 8. Vegyések. 9. Szerkesztő postája.

.....

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület elnökségénél

a míg a készlet tart, az alábbi méhészeti áruk rendelhetők meg: Háromsoros és négysoros országos méretű kaptár, átmeneti kasládával, napviaszolvasztó, seprőgarat, kerettartó láda. „Erdély Méhészetének története“ című könyv ára 1 K 20. „A méz ápológiája“ ára 1 K 20 f, melynek elküldetéséről azonnal gondoskodva lesz. A megrendelések dr. Balázs Ferenc egyesületi főtítkárhoz Kolozsvár, Mészáros-utca 3. szám alá küldendők.

Méz és méh értékesítés. Akinek eladó méze vagy eladó méhcsaládai vannak, sziveskedjék az árak és mennyiség megjelölése mellett egyesületünk elnökségének bejelenteni. A méz beküldéséhez saját költségünkön mézesbödönöket azonnal küldünk, a méhcsaládok eladását vagy vételét díjmentesen közvetítjük.

Örömsugár villan gondos méhész arcán.
Megtalálta végre! Évek hosszú során
Mit oly epedve várt, kísérleti nyomán
Előállítja már — jó méhviaszból ám! —
Szállítja is folyton a „Ludwig“-műlépet,
Ritzmann Lajos méhész, kérjen árjegyzéket,
Melyet franko küld szét s abból *rendelje meg,*
Méhészetbe vágó s az összes jó cikket.

Ritzmann Lajos,
műlépgyáros és kereskedelmi méhész
Ókér (Bácska).

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

FELELŐS SZERKESZTŐ
GYÖRFI ISTVÁN

*
*

MEGJELENIK RENDES VISZONYOK KÖZÖTT HAVONTA.

Feltámadunk.

A kereszt ünnepének, az élet diadalmas husvétjának sejtelmes hangulata még a lelkünkön ül. Avagy tudunk-e szabadulni csak pillanatra is az élet titokzatos kérdésétől a halál, az elmulás véres viharában? E titokzatos kérdés ma életkísérőnk! Minden erőnket megfeszítve győzzük a jelent; ha lankadunk újraerősít a multak emléke, ha csüggedünk felemel a jövő reménye, a hit, hogy feltámadunk! Legyőzzük az igaz, emberi élet, százezer ellenét s a halálnak felszántott vérmezején szétesett romhalmjai felett diadalmas, békés, munkás életet kezdünk: feltámadunk!

A megpróbáló jelennek látszatos halála után új élet vár reánk. *Mai munkánk, könny és vér áldozásunk honfoglalás: teremtünk gazdag, szabad új Magyarországot!*

A szebb jövőnek, az új életnek munkásai, megváltó harcosai vagytok ti is Magyarországnak Méhészei! A méhészkedés ma nem szórakoztató időtöltés, nem is érdekes mellékfoglalkozás csupán: *fontos gazdasági ág!* *A méhészet kihasználatlan, rejtett értékeket ad az ember dolgos kezébe, könnyítő eszközöket kínál a megélhetési küzdelemhez, új milliókkal szaporítja a nemzeti vagyont.* Nélkülözhetetlen a nagy cél valórtásához, gazdaságilag, iparilag független Magyarország kiépítéséhez! Az, hogy a multban nagy dolgok meglátásában kicsinyesek, kis dolgok keresztülvitelében felületeseek voltunk ne zavarjon!

Ma mindenki látja, érti a célt s e tudat minden munkásnak lelkébe írja, hogy munkájának, ha oly jelentéktelennek látszanék is, tényleges értéke van!

Magyar méhészek! a mi munkánknak nagy szerepe van az új honfoglalás küzdelmében! Előre bátran! tudatos tervszerű, kitartó munkában előre! A jelen nyomasztó halálviharából új életre ébredünk: feltámadunk!

Szerkesztő.

Első boxeseim.

Alig vártam üvegboxeseimnek a főrakhatását.

A napon szépen melengettem, jó, fehér mülépet ragattam belé, próbául egy-két egész lapot, a többibe kezdeteket. Egy kis ügyvel bajjal ment a dolog, mert eltalálni az üvegnek hőfokát, hogy az igen meleg ne legyen, mert akkor a lép nem fogózik meg, s ha hidegebb levállik arról, de már a harmadik darabnál jól ment, 10 drb boxest készítettem elő.

Két éves anyával bíró jóeros családnak raktam föl. A költőtért annyira szoritottam vissza, hogy két kettős, tehát 4 etető válut berakhattam.

Volt a költő térből, tavaszi feleslegből elszedett, s kipörgetett harmadrendü mézem, kevés vízzel hígíva $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{4}$ Kg-ot töltöttem a válukba, az egyikbe egy kis kalán lisztet vegyítettem.

Nagy hordás volt künn, nem is tettem minden éjjelre be az etető válukat.

Gyönyörűség volt a szép fehéren kiépített boxeseket nézni.

A kezdetekkel ellátottakban persze heresejtekkel folytatták számításom szerint s az én örömömré. Csak egy kicsit leépítették a lépet, s az üveg fedő lapot nem lehetett reá illeszteni. Voltam aggodalomban. De vettem elő egy vékony lemez fehér viasszot, megmelegítettem egy kést, mely alatt olvadjon a viasz, akkor a kiálló felületre tettem a viasszot s rajta vezettem a kést egy kicsit vissza nyomva egy színben a boxes felületével. A lép és viasz szép csendesesen megolvadt s befogta a sejtekből kinyomult mézet.

Igy megóvtam kiszivárgástól a mézet, s a boxest az össze-mézesedéstől.

Milyen büszkén gyönyörködtettem az ismerőseimet e tökéletes kis munkákkal.

S amint egyik régi híres-híres nagy méhésznünknek mutatom, tőle is megkapom az elismerést: „Nagyon szép! De nem sajnálta azokat a kedves kis állatkákat így megkínozni?”

Jaj! Én kínozni? Mikor úgy szeretem őket! De sokszor elgondolkodtam ezen. Tehát kínozás e ez, ha én őket munkára irányítom, vagyis munkájukat irányítom?

Hát nem mindegy e az hogy ők a nagy lépre, vagy egész keretre, vagy félkeretre, vagy végül a kis boxesbe mennek dolgozni?

Vajon nékik nagyobb fáradság?

Vagy nekem nagyobb kár?

Azt én tudom, megfigyeltem, hogy ő szegényke jön sietve messzi mező virágairól, hozza gyűjteményét, s viszi a már megkezdett helyre, sejtbe telyes tájékozottsággal, nem válogatva, tehát egy ugyanazon sejtbe, míg az telve van.

A hely iránti érzéke nagy.

Láttam faoduból készített méh fészket, s bizony annak korhadt rétegeibe, kisebb nagyobb üregei mind bevoltak építve, olykor csak alig pár köb centiméteres boxeseknek.

Arra a megállapodásra jutottam hogy én nem kínoztam őket, mert parányi viaszlemezkeít mind egy néki akár a nagy léphez toldja, akár a kis boxesbe nyomkodja, s a kis cellákba éppen úgy megtalálja az utat, mint a kas hatalmas lépein.

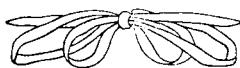
Az ő tájékozódási képességei előtt nincs a sötétben sem labirintus.

Csak én vagyok a vesztes, mert sok átmeneti sejtet kell a kis méhikéknek építeniök, azzal vesztek időt, s a méz tartalomnál anyagot.

De mondhatom, hogy e kis veszteséget nagy gyönyörűség pótolja.

Kányamál.

Ilona.

A mesterséges-, vagy műraj készítéséről.

A mesterséges-, vagy műraj készítésének 2 főcélja lehet: az állomány növelése s a rajkereskedés; közvetett célja pedig a természetes rajzás megakadályozása.

Bármilyen is legyen a cél, az a legfontosabb, hogy a természetes rajzási folyamathoz hasonló legyen eljárásunk s ne csak a szaporítás célja lebegjen szemünk előtt, hanem mindama jelenségek elérése is, melyek a természetes rajzásnál állanak be, tehát: az anya újítás, a rajok viasztermelő s építőképességeinek kihasználása stb.

Mielőtt az egyes műraj készítési eljárásokat megismernők, egy-néhány általános érdekű dologgal jöjjünk tisztába.

Ha az állományunk növelése a főcél, vegyük tekintetbe azt, hogy a *kisebb méretű lakásban levő 2—3; a nagyobb méretű lakásban levő 2 családtól készíthető egy életer- és munkaképes raj.*

E családok erősek s népesek legyenek s fődött fiasításuk bőven legyen s lehetőleg valamelyik család rajzani készüljön.

Lehetőleg főhordás előtt, vagy a hosszadalmasabban tartó főhordás elején készítsük a rajt.

Ha a rajkereskedelemtől van szó, akkor is ügyeljünk arra, hogy a legnépesebb, rajzani készülő családokból készítsük a rajt s mivel ekkor nem a bővítő, összerakó, vagy ezekhez hasonló készítési mód használatos, hanem az építménynélküli, arra törekedjünk tehát, hogy a készített raj súlya 1.5 kgr., de inkább 2 kgr. súlyú legyen.

Az ily módon készült raj mielőbb elszállítandó az erre a célra készült rajszállító-ládában.

A szaporítást tulságba vinni nem tanácsos, mert gyenge s legyengített családokkal foglalkozni nem is szabad, de nem is célszerű.

A rajok minden körülmények között termékeny anyával készítendő s a meganyátlanított családnak vagy fődött anyabölcsöt kell adnunk, vagy pedig 1—2 petéskeret alsó részét 3—4 ^mnyíre levágva, hogy így módjuk legyen a méheknek szép és nagy anyabölcsöket építeni, melyek közül a feleslegeseket anyanevelő műrajokkal idejében lehet felhasználtatni.

Ha rendkívüli esetek, pl.: kedvezőtlen időjárás; hordás szünetelés; stb. állana be, se a fáradságot, se a táplálék pótlékot

nem szabad sajnálni, mert hiszen takarédba tett tőke az, mely kamatos kamattal fizet!

Lássuk már most azt, hogy hány és mily módon készíthetünk rajt?

I. Keretes méhlokásoknál a legelterjedtebb módok a következők: 1. anyanevelő családcskák felerősítése fiasításos-, méhes és mézeslépek által;

2. fiasításos- (csak fődött fiasításos!), méhes- és mézeslépek összerakása által;

3. kaptárok helyváltoztatásával.

II. Keretnélküli (kasban, zönkben levő méhcsaládok) méhlokásoknál használatos módok:

1., 2—3 család népe egyrészének kidobolása, összeseprésével készíthetünk rajt, melyhez aztán szoktatóba anya teendő be s aztán ez egy kiépített lakásban helyezendő el;

2., rajzó családok helyváltoztatásával, mint a keretes méhlokásoknál.

III. Bármily rendszerű, de inkább szétszedhető építményű lakásokból való készítési módok:

1. a fődött fiasításos-, valamint a mézeslépeken levő, vagy a kintülő méhek összeseprésével;

2. A nép egy részének kidobolásával;

3. a lakások helyváltoztatásával készíthetünk rajt.

Ezekhez a rajokhoz szoktatóba anya teendő be.

E módokat (az első és másodikat) leginkább a rajkereskedésnél alkalmazhatjuk. Ezek az ugynevezett „söpraj“-ok, melyek a méhestől legalább 4—5 km-nyí távolságra víve járhatnak igen szép eredménnyel, azaz olyannal, mint a természetes raj.

Ezen röviden említett módok kivitele a következőképen történik:

I. 1., anyanevelő családcskák felerősítésénél:

Kerettartóladába, keretbakba kiszedjük az összes kereteket úgy, hogy a keretek között 1—1 keretnyi hézag legyen; azt a keretet, melyen az anya van, vagy külön tesszük, vagy két-családbeli keret közé. Ezután egy erős, esetleg már rajzani készülő családtól kivett, kikelőfélben levő fiasításos méhes keretekkel a hézagokat betöltjük, miután előzőleg vagy füstöt fújtunk a kis keret közé, vagy hideg vízzel bepermetezzük. A fiasításos keretek száma ilyenképpen elérte a 8—12 keretet s ha most ezekhez még 1—3 drb,

részben mézes, részben üres méhes keretet teszünk s állandó helyére betesszük, kész a műraj, melyet 4—5 nap múlva bővíthetünk s ha kedveznek a viszonyok, a mézkamra is megnyitható lesz hamarosan. E művelet főhordás előtt, vagy főhordáskor viendő végbe.

I. 2., fiasításos-, mézes- és méheskeretek összerakásánál:

Hasonló az eljárás az előbbihez. Itt erős, népes családok valamelyikétől, leginkább azonban a rajzani készülő családtól előbb az anyát vesszük el s ettől a családtól még 2—4 befödött fiasításos- s 1—2 méhes- és mézeskeretet veszünk ki a kerettartóládába, azután a másik családoktól 4—4 v. 6—6, szintén befödött fiasításos, méhes keretet s ezeket a következőképpen helyezzük a kerettartóládába: a kerettartóláda közepébe helyezzük az anyáskeretet s e mellé közvetlen 2 családbeli keretet, míg a többieket széthelyezzük olyképpen, hogy a másik családoktól kivett keretekkel váltakozva legyenek. A kerettartóláda így megtelik s azután ha ehhez még 4-6 mézes és méheskeretet teszünk s 3-5 keretnyi méhet söpörtünk hozzájuk, állandó helyükre rakva, egy valóságos törzset nyertünk. A keretek elhelyezése előtt tanácsos füstölni s vízzel permetezni a zavar elkerülése végett. Az egész művelet délelőtt, v. kora délután végzendő!

I. 3., kaptárok helyváltoztatásánál:

E harmadik mód kivitele sokkal körülményesebb, mint az előbbieik. Kivitele különben a példából könnyen megérthető: egyes kaptárok állanak szabadon, esetleg 2 sorban egymasmellé helyezve, illetve egymás fölött. A kaptárok közül egy-kettő üres is, melyek valamelyikébe a rajt fogjuk megkészíteni. Jelezzük számokkal a kaptárokat! I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X. A 2. és 9. üres, a többi népes s ezek közül a 3. és 7. rajzani készül. Miután a két rajzani készülő kaptárból kivettük az anyás keretet s ezeket az üres kaptárokba helyeztük be, melyeknek berendezése üres lépekből áll, hozzáfoghatunk a kaptárok cserélgetéséhez. A 2. kaptárt a 3. helyébe s a 7. helyébe viszont a 9. kaptárt tettük. A rajzani készülő családok kijáró méhei a régi helyre térvén vissza, ahol csak az anyás keret van, fokozatosan ott is maradnak, így a raj megkészült. A cserélgetés főhordáskor, a legnagyobb járás idejében történjék s gyorsan, mert könnyen zavar támadhat s akkor többet ártottunk, mint használtunk, különben pedig a rajzani készülő kaptárok elvesztvén legnagyobb részét kijáró méheiket s anyáikat, lemondanak a rajzás vágyáról s 3—5 nap

mulva, esetleg már új anyával dolgoznak, mint annakelőtte. A raj pedig szintén munkához lát s állományunk eggyel-eggyel szaporodott.

Kissé mesterkélt eljárás s éppen azért ez a mód csak gyakorlott méhészeknek való, kik egyuttal kedvező helyi viszonyokkal is rendelkeznek.

II. 1., a keretnélküli méhlikásokban történő rajkészítés a következőképpen megy végbe :

2—3 erős rajzani készülő családtól egy-egy üres kasba népet dobolunk ki s ha az egyikből az anyát is kidoboltuk, akkor összefüstölve és megpermetezve az állandó lakásba üttük be a népet. A készítés szintén az erősebb járáskor, déltájban történjék, mikor is e módot össze lehet kapcsolni a helyváltoztatással. Ennél a módnál is gyorsan és biztosan kell dolgozni. Rönkökből estefelé, a kintülő méhek összesepressével készíthetünk rajt, ha van tartalék anyánk, vagy ha rajzó anyabölcsöt alkalmazhatunk.

II. 2., A keretnélküli méhlikások cserélgetésével készítenő rajok megkészítésekor az alapelvek s a kivétel ugyanazok, mint a keretes méhlikásoknál.

III. 1., A rajkereskedelemben a legfontosabb helyet a söpraj készítés tölti be, mely a következőképpen megy végbe :

3—4 erős, népes családot felbontunk s a fedett fiasításokon levő, esetleg a mézeslépeket borító méheket az erre a célra készült rajszállítóládába söpörjük össze, miután egy anyát már előzőleg oda behelyeztünk. Ha 8—10 keretnyi méhet söpörtünk így össze, minek a súlya kb. 1·5—1·8 kgr-nyi kész a raj, melyet tanácsos a méhestől legalább 4-5 km-nyire elszállítani. A kivételkor jó füstölni is, megpermetezni is, azután gyorsan dolgozni. A megkészítési idő reggel $\frac{1}{2}$ 6—8—9, délután pedig 4 órától az erősebb szürkületig tartson.

A III. 2. és 3. alatt említett módok kivitele azonos az előbb említettekkel.

Mielőtt a megrajoztatott családok gondozásáról szólnánk, ismerjük meg a rajszállítást.

A rajszállítóláda $6.5 \frac{m}{m}$ és $13 \frac{m}{m}$ vastagságú deszkákból készüljön és pedig a $6.5 \frac{m}{m}$ -es deszkát alapnak, tetőnek és a hosszabb oldalaknak használjuk míg a $13 \frac{m}{m}$ -est a kisebb oldalaknak. A láda mérete a következő lehet, h. $35-40 \frac{cm}{m}$ sz. $26 \frac{cm}{m}$ m. $20 \frac{cm}{m}$. A szélső oldalfalak középső 3-ad része és a tetőn $150 \frac{cm}{m}^2$

rostaszövettel helyettesítendő, hogy a kellő levegő biztosítsassék. Tanácsos az oldalfalakat $2-2$ m -rel megnyújtani s ezekre \times -be léceket szegezni az esetre, ha több ilyen láda a szállításkor egymásmellé kerülne s így a szabad levegőzés meggátoltna; a tetőn levő nyílás fölé még egy megfelelő 4 oldalú gúla alakú alkotmány erősítendő s ennek oldalain $3-4$ m -nyi szellőztető lyuk készitendő. E gúla alakú alkotmány azért kell, nehogy tetőre állítsák e ládákat. A láda belső része $2-3$ pár függőleges és 1 pár vízintes kerettartó léccel látandó el, mert hiszen a rajnak $2-3$ félig mézes félig üres keretet is kell az útra adni. Az üres sejtekbe vizet öntsünk. Azután az is jó még, ha a tetőről $1-1$ organtin függöny függ le, hogy a lądában levő méheknek legyen mibe kapaszkodniok. A láda tetője tartósan, de kevés szeggel szegezendő s a címzésen kívül megfelelő figyelmeztetéssel is ellátandó, pl.: Nem dobálni, élöméhek! stb!!!

Nézzük most azt, mit tegyünk a megrajoztatott családokkal!

Azokkal a családokkal, melyeket a mőrajok készítésénél igénybe vettünk, igen szépen dolgoztathatunk tovább és pedig anélkül, hogy kimeritené őket, vagy legalább is a további rajzasi hajlamukat táplálná.

A meganyátlanitott családok ha rajzó anyabölcsőjük volt, az anyaneveltetéssel nem sokat fáradnak, ezekkel tehát $4-5$ műlepes keretet építtethetünk, melyet a költőkamarában befödött fiasításos lépek közé kell helyezni. Az az anyabölcsők közül csak a 2 legszebbet hagyjuk meg, a többieket pedig, ha arra valók volnának, anyanevelő kis mőrajokkal használhatjuk fel.

Ha nem lett volna a meganyátlanitott családoknak anyabölcsőjük, úgy azokat az anyaneveltetésen kívül más munkával ne terheljük, de mivel a család $8-9$ anyabölcsőt is épít, melyek közül 2 elegendő neki, a többieket $2-2$ -sével szintén kis anyanevelő családcskáknál értékesíthetjük s ilyképpen az anyaneveltést is megoldottuk.

Azokkal a családokkal, melyek csak kiegészítésképpen szerepeltek, lehet dolgoztatni erősebben és pedig műlepek kiépítésénél, nem számítva ide a mézeltetést.

Ezen eljárásokat azonban csak keretes méhlikásoknál alkalmaztathatjuk, a keretnélküli méhlikásokkal jóformán nem tehetünk semmit, úgy tehát hagyjuk őket nyugodtan tovább fejlődni.

Elértük tehát a leírt módok valamelyikével célunkat, gya-

rapitottuk állományunkat, azaz pótoltuk a természetes rajzást s elértük egyúttal a természetes rajoknál kihasználható előnyöket is, vagy pedig megrendelésre pontosan s jó rajokat szállíthattunk.

Végezetül a műrajkészítéskor azt ajánlom, hogy a kezdők ne gyakorolják, mert ha az nekik nem sikerül elvesztik kedvüket, próbát azonban tegyenek s ha sikerül, üzzék is amennyire lehet, mert ez jó kézben nagy szolgálatot tesz.

Jancsovcics Endre

m. kir. méhészeti szaktanár
e. i. a kolozsvári rokkant tanf. vezetője.

Hamisított méz.

Bár a méznek mai ára elég magas ahhoz, hogy a méhészt befektetése és munkája gyümölcsseit arányosan megtalálhassa, mégis közegészségi, erkölcsi és gazdasági szempontból fontos, hogy a méznek sajnos, igen elterjedt és nagymérvű hamisítása meggátoltassék és ha elkövettetett, megbűnhődjék.

E célból elsősorban szükséges nyilvános közlemények útján leleplezni a hamisítókat, akik oly szemérmetlenek, hogy nyíltan, hirdetésmények útján ajánlják megvételre undorító és egészségtelen „Méz” cikkeiket.

Én, ahol csak egy ilyet is találok, feljegyzem és széles körben óvom a közönséget tőle, de nem árt a szaklapban is időről-ídőre külön rovatban pellengére állítani ezeket a veszedelmes „liferáns”-okat.

Ujabbban a következő „cég”-ek hirdetéseit fedeztem fel:

„Honigfabrik S. Barentz Neubrandenburg i. Mecklenburg” hirdeti, hogy pompás mű-méze van eladó 9 netto font 5 márka 50 fillérért, cinizmus a oly nagy, hogy nyíltan bevallja, hogy műméze felében kristálycukorból készült, persze lehet sokat és olcsón adni, mert ő 4 kiló 50 dekát adhat á 60 heller, míg mi ugyanennyit csak á 2 Kr. adhatunk, mivel mi tiszta, valódi mézet adunk, ő pedig „felében” kristálycukrot (értsd komisz szirupot) ad és az sincs ellenőrizve, vajjon a másik fele csakugyan igazi méz-e? Ezt a „Honigfabrik”-ot még senki sem jelentette fel, holott a legelső panaszra súlyos büntetés fogja sújtani.

2. Nem volt ily szerencsés egy gráci vegyészeti gyár, mely produktumai közé a mézet is felvette. Ez a vállalat vegyi uton állítja elő a mézet, hogy mit jelent ez a szó: „vegyi uton“, azt könnyű kitalálni, azt jelenti, hogy egy csepp valódi méz az ő termékében nincs, hanem van sacharín, szírúp és glícérin, nemcsak quantum satis, hanem plus quam satis. Ez a gyár az árakban sem szemérmes, kilóját 2 korona 40 filléren méri, ami pedig hiányzik a valódiságból, azt pótolja a vignettel, melyen árúját „Extra feiner Honig“-nak jelzi. A gráci törvényszék a gyár gazdáját Dreisiebner Jánosnét öt napi elzárásra és 200 kor. pénzbüntetésre ítélte, büntésére pedig három havi szigorított fogházat kapott.

Harmadik a szégyenpadon Feingold Oszkár ur Berlin C. 25, aki már olyan tökéletességre emelte az általa ajánlott „I^a Kunsthonig“-ot, miszerint azt „Pfundkarton“-okban hozza forgalomba, 100 kartonos ládát 43 márkáért veszteget. Tessék vele versenyezni! Nem is állítja hirdetésben, hogy tiszta mézet ad, hanem nyíltan kiírja: „Mischung Naturhonigs mit Kunsthonig!“ Hány embert fog ez a „csemege“ ágybadönteni?

Még egy szép példány! F. I. Pretsch ur a csehországi Reichenbergben hirdet eladásra nem kevesebb mint 20000 kilogramm „I^a Kunsthonig“-ot, persze ebben minden Kunst és semmi a Honig. Ez a mérgezést már en gros üzi.

Ne gondolja senki, hogy ez a diszes sorozat ritka alakokból áll, a hamisítók serege népes és élelmes, ha csak egyszer csaphat be valakit, már gazdag lett, ők így értelmezik a demokratikus fogsasztási elvet.

Voltak esetek, persze csak kezdő méhészeknél, midőn a méhész spekulatív etetéshez ezt az olcsó „tápszer“-t alkalmazta, el lehet képzelni, milyen jól nézett ki az a méh-telep az etetés után.

Azok a lapok, melyekből adataimat merítettem, nem magyar lapok, de ezer-és ezer számra jönnek be Magyarországba, ahol sok méhésztársaságunk is van és még nagyobb számú a laikus közönség, mely a feldicsért, olcsó (ez a csalétek) árut mohón veszi, több pedig a gyárosnak nem kell, az ő dolga eladni az árut, megenni és beteggé lenni a vevőé. Mercur isten nem szégyenlős, amit mi csalásnak nevezünk, az ezen gyárosok szerint üzleti szokás.

Üdvös dolog volna, ha jelen listát a többi szaklapok is átvinnék közlésre, ez nemcsak javallva van méhészeti tekintetekből,

hanem szaklapoknak feltétlen erkölcsi kötelessége is mert a most grasszáló mézhamisítás undok büne már oly bátran lép fel, mintha nem is volnának hatóságok, amelyek a hamisítást hivatalból is üldözik. — Oly arcátlanok már a hamisítók, hogy maholnap az élő méhet is hamisítani fogják.

Arad.

Dr. Fényes Kálmán.

A méhesben.

Május, Junius.

Az idei korán beköszöntött tavaszi idő olyan fejlődésbe hozta a méhcsaládokat, amilyent rendes körülmények között csak május hónapban lehet tapasztalni, ebből kifolyólag olyan teendők állottak elő áprilisban, amelyeket májusban kellett volna csak elvégezni.

E teendők voltak a kaptároknál: a fészkek kibővítés s az ebből folyó serkentés a fejlődésre; a lépkészlet rendezése és az esetleges gyarapítása; a rajzásra való előkészítés s a mézeskamra megnyitás.

A tapasztalt méhész — bár örömmel látta e nagyszerű fejlődést s szívesen is végezte volna a munkálatokat — tamáskodva szemlélte s késlekedve cselekedett, amit a bekövetkezett események igazoltak is nagyrészből. Hiszen április hónapjában voltunk!

Elég kevés azonban az ilyen tapasztalt méhész, e munkálatok elvégeztettek sok helyen, azért a legelső tanács az lehet ezek számára: nézzék meg alaposan, hogy mit tettek s amiknek helytelenségéről meggyőződtek, iparkodjanak azokat helyesbíteni!

Legtöbben a fészket kibővítették s mülépeket is adtak be a családoknak kiépítés végett, sőt nem egy, a mézkmrát is megnyitotta. A fészkek kibővítése azt eredményezte, hogy a fiasítás terjedelmesebb lett, sőt az anyák már a herék szaporításáról sem feledkeztek meg, a dolgozóméhek pedig a mézkmrát is felkeresték.

Jött azonban az időjárás változása, hidegebb lett az idő s a méhek is összehúzódtak s alig jártak ki a lakásból. A sok nép az erősen fogyott múlt évi ételmet s az ideji gyűjtést fogyasztotta és az igen kiterjedt fiasítást táplálta, ami által a készlet egészen

kimerült, vagy legalább is a minimumra redukálódott. Ez azonban a jobbik eset. A gyöngébb családok, melyeknek mult évi, de későbben termékenyült annyjuk volt, most akarták megmutatni képességeiket, fiasítottak erősen. Míg volt gyűjtési alkalom, jó volt, hiszen fehérlett a környék a gyümölcs, különösen a csont-héjjas gyümölcsfák virágjától, melyek dús nektár tartalommal rendelkeznek; hordtak is szépen, de amint az idő kedvezőtlenül fordult, a hordás elmaradt s a nagy fiasítás tér az összehuzódó s táplálóméheket nélkülözötte s emiatt a fiasítás, különösen az alsó részeken, többnyire elhalt.

Ennek a biztos megtudása és az esetleg fenálló baj orvosolhatása végett a családokat át kell vizsgálni s az elhalt fiasítást el-tüntetni, különben baj származhatik; akik pedig késlekedve és jól cselekedtek, azok meg azért vizsgálják át a családokat: hogy mit kel érdekükben tenni!

Ha azt látják, hogy a nép nagyszámú, azaz a családok erősek s ezenkívül az anya is nagyobb tért kíván képességének kifejtetésére, bővítsék a lakást ki egészen, fiatal építményű, dolgos sejtű lépekkel, azután ha az almás termésű gyümölcsfák virágnak, s a repce és a mezei növények is díszlenek, lépkészletüket újítsák az alsó keretsorban levő befödött fiasításos keretek közé helyezendő egész mülépes keretekkel, a régi építményű lépeket pedig küszöböljék ki a költökamrából.

Mi teendője volt ezidőben a kasos méhésznek? Űgyszólván semmi, azonban ha mégis tett valamit, pl. visszametszette a lépeket, vagy, — a kas fölé keretes ládikát tett méz kamrául — ez nem befolyásolta a családokat, így a kasos méhész kétségben sem lehet s ne is legyen addig különösebb gondja a méheivel, míg a kaptáros méhészetben elő nem áll a következőkben ismertetett munka.

Az erősebb virágzaskor, vagy a tulajdokaéppen bekövetkező főhordás előtt 8—10 nappal, megnyithatók a családok méz kamrái, mely célra a herés építményű lépek s a költökamrából kiselezteztetett keretek a legcélszerűbbek. Hogy a méhek jobban felszokjanak, célszerű a Hannemann rács fölé közvetlen, a méz kamrába kikelőfélben levő fiasításos- méhes lépet is tenni s ezek helyét müléppel betölteni.

Ez időre szoktak a családok a rajzásra készülni, mit lálhatnak onnan is, hogy a herék a déli órákban már ki-ki járnak, tehát készüljünk a rajzáshoz mi is!

Ha nem akarunk a természetes rajokra várni s azokkal foglalkozni, készítsünk műrajokat s már most gondoljunk az anyaveltetésre is, ne pedig a rajzási idő multával.

Ugyanez időben a kasos méhész ha mézre akar dolgozni, a keretekkel felszerelt ládikát tegye fel, ha pedig át akar térni a kaptáros méhészetre, akkor vagy rajoztasson s a rajt telepítse kaptárba, vagy pedig a kas alá helyezze Hunnemann rács mellőzésével a keretekkel felszerelt ládikát, hova az any biztosan lejön fiasítani; időnként tehát erre figyelni kell s ha lent megfogtuk az anyát, ne is eresszük vissza a kasba, hanem őszig tartuk ott, amikor is kaptárba tegyük s a kas lépeit keretekbe szabva, adjuk a családnak.

A virágzás, a főhordás alatt tekintgessünk olykor-olykor a mézkamrába is az ablakon át s ha az utolsó keretben mézet látunk csillogni, a pergetésre készülünk s ha az utolsó lépen a méhek fedeleznek, akkor pergessünk is gőzerővel, de ekkor a tartalék mézeslépről se feledkezzünk meg, vegyünk el kaptáronkint e célra 2—3 drb-ot!

A költőkamrában esetleg feleslegesnek látszó mézeslépeket azonban ne bántuk, igen jó helyen vannak azok s tudják a méhek miért gyűjtötték azt oda s miért nem engedik ezáltal az anyát a teljes képességének kifejtésére.

A kasos, illetve az átmeneti rendszert űző méhésznek pergetése szintén elérte idejét, vegyék le tehát a kasról a ládikát s elégedjenek meg 8—10 keretnyi mézzel, mert amit a méhek később gyűjtenek még, az már nekik is kell!

Pergetés után a mézkamra lépeit azonnal adjuk vissza a kaptároknál hátha megegyeszer meggyűjtik?! A pergetésben használt eszközöket és edényeket azonban mossuk meg s e mézes vízből mézecetet készítsünk.

Ha kissé szünet állott be a méhészetben, vizsgáljuk át a családokat s ha nem volna megfelelő az anya, adjunk a családnak jobbat, hiszen módunkban van most! A vizsgálatok után az egyéb munkák után is lássunk. Olvassuk ki a végképpen kiselejtezett lépeket és a mézfödést, kénezzük olykor, olykor 2 hetenkint a kereteket; irtuk a darazsakat, s a viaszmosoly lépkeit! Az állandó itató készülékeket is nézzük meg, nem e hiányzik belőlük a friss víz? Eszközöljünk megfigyeléseket, különösen a méhlegelőről, hogy tudjuk esetleg valamivel pótolni a virágzási hiányokat.

E közben ne feledkezzünk meg hadbavonult honfitársainkról sem s azok méhészetéről különösen, mert ezáltal úgy a méhészetnek, mint nekik, igen nagy szolgálatot teszünk.

Kétséges esetekben pedig keressük meg a tapasztalt méhésztársainkat, vagy a lap szerkesztőségét felvilágosítás adása végett, mit bizonyára meg is kapunk.

Szakmunkákat azonban olvassgassunk, mert nemcsak a jó papnak kell holtig tanulni, hanem a jó méhésznek is!

J. E.

A pályázatok eredménye.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület szerkesztő bizottsága f. évi április 19-én gyűlést tartott, melynek keretében foglalkozott a beérkezett pályamunkák elbírálásával és ennek megtörténte után a jelíges levélkéket felbontva kiosztotta a kitűzött díjakat.

A bizottság egybehangzó véleménye szerint a beérkezett hat pályamunka közül különösen kettő válik ki nemcsak terjedelmével, de alapos kimerítő és értékes tartalmával is.

Az egyik, „Győzzön a jobb“ jelígejú tudományos készültséggel megírt munka és inkább spekulatív úton kívánja szolgálni a méhészet ügyét.

A másik „Tanulj a méhektől“ jelígejú, gyakorlati érzékkel készült dolgozat és a hosszú évek tapasztalatát az újra gondolás tisztítóján átszűrve értékesíti a méhészetben, mint igen jelentős gazdasági ágban.

Az elsőnek, azonban, előnye van a második felett, amennyiben az elméleti tudás mellett egészséges gyakorlati jártasságot is mutat, míg a második hangja, tárgyalási menete sok helyen bizonytalan és szakadozott.

Az említett két dolgozat mellett legtöbb eredetiséget és tapasztalati önállóságot árul el a „Sok a költés, sok a méz“ jelígejú munka, de gondolata annyira ötletszerűnek látszik, hogy munkája e miatt nem mindenütt tárgyilagos. Gyakorlati hivatkozásai és pontos rajzai azonban arra mutatnak, hogy az író gondolkodni

szerető jó méhész, ki nem csupán újat, hanem egyszersmint „jobbat“ is akar teremteni.

A másik három munka is sok igyekezettel íródott. Szerzőik sok év tapasztalatát gyűjtötték össze rendszeres egészé. Munkájuknak, azonban, különösebb értéke nem igen van, amennyiben adataik ismert mezőkről kerültek egybe és nem sok világot vetnek olyan méhészeti kérdésekre, melyek még nem volnának több oldalról kellően feltárva.

Bizottság ez alapon az első díjra „Győzzön a jobb“ jeligéjű munkát tartja érdemesnek, melynek írója Donáth Aladár méhészeti szaktanár. A második díjat „Tanulj a méhtől“ jeligéjű dolgozatnak ítéli oda. Szerzője: Berde Ferencz, felsőnépisk. ny. gazdasági szaktanító.. Szentiványlaborfalva. A harmadik díjjal a „Sok a költés, sok a méz“ jeligéjű munkát jutalmazza, melynek írója: Apáthy Miklós, Borberek.

A másik három munkát megdicséri és ha az Egyesület anyagi körülményei engednék jutalmazásuktól sem zárkoznék el. Szerzőik: Donáth Aladár, Kolozsvár; Kemenes Antalné szül. Józsa Zsuzsika, Ditró és Kakuk Mátyás kisbácsi méhész.

A munkákat rendre közölni fogjuk a közlönyben. Eddig megjelent Donáth Aladár pályanyertes dolgozata. Méhállományunk nemesítése“ címen és Kakuk Mátyás „A magyar méh telen“ című, dicséretet nyert munkája. Szerkesztő.

Szemle.

A magyar mézek chemai összetételéről. Irta Weiser István dr. fővegyszer.

A 33 oldalra terjedő kis füzet, mint különlenyomat a „Kísérletiügyi Közleményekből“ került a könyvpiacra s bátran elmondhatjuk, hogy egyike a legértékesebb munkáknak, melyek valaha a magyar méhészeti ügyét szolgálták.

A munka négy részből áll s bár a maga egészében szigorúan tudományos felfogás és módszer vonul át a részeken, mégis a legegyszerűbb méhész, sőt laikus mézfogyasztó is megtalálhatja benne a hasznos és nélkülözhetetlen tudnivalókat.

Az első rész a különböző mézfajtákat ismerteti. Három csoportba sorozza a mézet u. m. 1., nemes méz (a virágok kelyheiből gyűjtve) 2., cukorméz (a cukoretetés útján készült) és 3., a mézharmat méz.

A három közül méznek vegyi alapon is csak az elsőt nevezhetjük. A másik kettőből hiányoznak a méz értékes vegyi elemei, sőt a harmadik még a méheknek is sok tekintetben káros és betegséget (vérhast) okozó táplálék.

Ezek szerint nem volna szabad a cukoretetés révén nyert mézet, méz név alatt forgalomba hozni. Németországban Zuckerrhonig néven különböztetik meg a nemes méztől. Örömmel üdvözljük az író ajánlatát, mely szerint az 1895 évi XLVI. t. c. végrehajtási rendelete: „Méz elnevezése alatt, valamely jelzővel vagy anélkül, kizárólag csak a méh által készített és ezen elnevezés alatt ismert termék hozható forgalomba“ a következőképp módosíttassék: „A méz azon édes anyag, amelyet a méh a virágok nektár nedveiből vagy más élő növényrészekben előforduló nedvekből oly módon készít, hogy ezeket szervezetébe felveszi. ott átalakítja, a viaszsejteken raktározva érlelteti.“ A méz ilyen meghatározásával könnyebben tudnánk védekezni a szirupos kótyvalékoktól.

A munka többi részei 37 nemes méz-minta kémiai összetételét, a vizsgálat módszerét, és eredményét tárgyalják.

Igen figyelemre méltó az a kis statisztika, mely mint függelék a III-rész után van betoldva. Ebből megtudhatjuk, hogy mézkivitelünk 1909–1913 években 1,300.000 és 1,700.000 korona között váltakozott. Ámbár a behozatalunk is elég tekintélyes, amennyiben az említett években 147,000 és 368,000 korona között mozog. Szomorú azonban az az számcsoport, mely azt mutatja, hogy méztermelésünk az utolsó három év alatt erősen hanyatlott; 4 millió korona értékről szinte felényire 2 és félmillióra szállott le.

A nagy gonddal és körültekintéssel megírt munkát örömmel ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

Németországban, amint azt a folyóiratokból olvasom az 1915 év rendkívül jó méz termést adott. 1905 óta a méhészek nem emlékeznek ilyen jó hozamú esztendőre. Dacára a piacra került nagy mennyiségnek, a méz ára még sem esett. Az ok természetesen a háborús viszonyokban keresendő. Cuba és Dél-Amerika ez év folyamán semmi mézet sem hozhattak be a nehéz közleke-

dési viszonyok miatt. Másfelől igen sok mézet fogyasztanak a katona-kórházak, sőt a hadsereg is. Németországban nemcsak otthon, de a harctereken is kapnak mézet a katonák pléh dobozokban, vagy vízmentes papirosba csomagolva.

A folyóiratokban különben már jó ideje az új és régi sejt építmények használhatósága felett folyik a vita.

Vannak kik ellenzik a régi sejtek használatát, mert azok betegségek csiráit rejtegetik. Továbbá, mert a régi sejteken lassabban fejlődik a család, nincs rajzási kedve és nem szeret anya bölcsöket építeni.

Mások ellenben úgy vélekednek, hogy a régi sejtek bömenynységü hangyasavat tartalmaznak, mely megöli a betegségek csiráit. (?)

Sokan a költő fészek 2—3 évenkénti teljes felújítását ajánlják.

A szélsőséges álláspont, természetesen, mint sok más kérdésben úgy ebben sem vezet eredményhez. A méheket az építési munkától teljesen elvonni ép úgy nem célszerű, mint kizárólag arra szorítani. A körülmények, a népesség, az időjárás, mézmennyiség mindenkinek megmútati, hogy mikor és mennyit építsen méheivel. A fődolog az, hogy a költő fészekben első osztályú munkás sejtek legyenek, a többit elintézi minden józan eszű méhészt maga.

Ausztrália méhészei panaszkodva emlegetik 1915 év eredményét. A rendes mézhozamnak alig egy harmada ez évi termés. oka ennek nem annyira a nektár, mint inkább a virággpor hiánya a hosszasan tartó szárazság idején. A fiasítás legtöbb családban teljesen szünetelt s mire az esős időszak bekövetkezett volna az öreg méhek elhullottak s alig volt munkás, mely a télire való gyűjtés munkáját végezhetné volna. Hasznót csak az a méhészt látott, ki korán észre vette a bajt és mesterséges úton látta el méheit virággporral. A nagy többségnek azonban, csak kára volt. Nem kapott mézet és a családok legnagyobb része a tél folyamán elpusztult.

Vegyesek.

Az udvarhelymegyei Méhészegyesület közgyűlése. A vármegyei méhészegyesület f. hó 4-kén, Székelyudvarhelyen tartotta meg rendes közgyűlését, melyen a m. kir. földművelésügyi kormány képviselőjében *Dr. Balázs Ferenc*, az erdélyrészi méhészegyesület

részeről *Györfi István* és a vármegyei Gazdasági felügyelőség részéről *Székelyhidý Viktor* gazd. felügyelő és a tagok nagy számban vettek részt. Az összehívott közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg a tagoknál, mivel az egyesület a háború 2 évében tisztviselőinek hadbavonulása folytán — kevés életjelt adhatott magáról.

A közgyűlést *Lányi Imre* elnök nyitotta meg. Üdvözölte a közgyűlés vendégeit és a megjelent tagokat. Kegyeletes szavakban párentálta el az egyesületnek hősi halált halt tagjait, kiknek emlékét jegyzőkönyvben megörökíteni határozták. Táviratilag üdvözölték az egyesület jötevőjét *Krenedits Ferenc* min. titkárt, a m. kir. földművelésügyi minisztérium méhészeti ügyosztályának főnökét. Elnöki megnyitó után dr. *Balázs Ferenc* a földművelésügyi minisztérium nevében megköszönte a szíves üdvözlést és annak további jóakarataról biztosította a közgyűlést. *Györfi István* az erdélyrészi méhészegyesület részéről mondott szintén lelkes és buzdító szavakban köszönetet és viszont üdvözlést.

Ezután *Gál Imre* egyll. titkár tartotta meg titkári jelentését, melyben az 1914. évi első felévi működéséről beszámolva az egyesületnek jövő feladatait sorolta elő. Tüzetesen foglalkozott a rokkant katonáknak a méhészethél való felhasználása, a gondozatlanul maradt méhesek felügyelete és gondozása, a méhállomány, mint méhészeti tőke megőrzése, a székelyföldi méhészeti fejlesztése, az iskolai méhesek beállítása kérdéseivel s az ezekkel kapcsolatos javaslatait egyhangulag tette magáévá a közgyűlés. Lelkes hangokat váltott ki azon határozat, mely a hadbavonultak gazdátlanul álló méhesének védelme érdekében előterjesztett. A határozatok kapcsán több egyll. tag ajánlott fel a rokkant katonák részére 1—1 méhrajt. Titkárnak a méhészeti háborus kérdéseket részleteiben felölélő s megvilágosító jelentéséért a közgyűlés elismerő köszönetét nyilvánította.

A rokkant katonák újabb tanfolyamát a folyó évi április 19-én igen szép sikerrel megtartott vizsgálatok zárták be. Az oktatás ezuttal 3 csoportban történt dr. *Balázs Ferenc* főtítkár, *Dónáth Aladár* és *Jancsovics Endre* méhészeti szaktanárok vezetése mellett. A *Dónáth* tanár csoportja ez alkalommal is a tanítóképző régi épületében dolgozott, míg a másik két csoport a kaszárnyából átköltözött az Egyesület újonnan létesített központi telepére, a *Mészáros* utcába. A telep berendezése különben még munkálat

alatt áll. A cél az, hogy a telepen rokkant katonák méhészeti eszközök és háziipari tárgyak készítésében alaposabb kiképzést nyerjenek.

Hires mézfajták. A nemes mézet rendszeren a vidékről nevezik el, honnan forgalomba kerül vagy arról a növényzetről, mely azon a vidéken tulnyomóan tenyészik. Így mi ismerünk repce mézet, tisztesfű mézet, akác mézet és ismerünk erdélyi mézet. Az erdélyi méz általában vastagon folyó, világos, néha aranyszín sárga és az íze csodálatosan zamatos; olyan mintha annak a sok ezerfajta virágnak az illata, melyeknek kelyheiből a méhek gyűjtötték mind egy keverékben érezhető volna. Az erdélyi méznek semmi különös egyoldalú íze, vagy tulajdonsága nincs, mint az egyfajta virágokról gyűjtött méznek! A jó méz minden tulajdonsága meg van benne s azonfelül zamatos és illatos.

Az igazi erdélyi mézet, tehát az erdős vidékekről gyűjtött mézet oda állíthatjuk a világhíres mézek mellé.

Ilyen híres mézfajták a Narbonne (Délfranciaország) vidékéről valók. Ezt a mézet azt lehet mondani, hogy tisztán ajakas virágokból (Labiatae) gyűjtik a méhek. Szépen folyó, világos, mondhatni színtelen méz, de az íze illata, különlegesen jó.

Még a narbonne-é mézet is fölülmulja az a csodálatos nektár, amelyet az erdőkben, odvas fák üregeiben tanyázó méhektől szednek el az indiai óceán egy kis szigetének, Bourbon-nak lakói. A méz színe világos zöld és felséges íze van!

Egy másik különleges mézfaj, a georgiai, (Kis-Ázsia) melyet szikla üregekben gyűjtenek a méhek, hol cukrosodva egészen megkeményedik. Perzsiában és Törökországban különösen kedvelik!

Az afrikai méhek. A méhészet Afrikában is kezd meghonosodni. Három változata van az afrikai méheknek, színüket tekintve: sötét barna, barna és a hátán sárga sávval, s olyan, amelyiken három sárga csíkot is megkülönböztetünk a hátán. Általában kisebb állatok, mint az itáliei. A természetük, azonban, éppen nem a legszelidebb. Egy Cape Town-ban élő méhész írja, hogy négy szamarát, melyek békésen legelésztek a méhes előtt a méhei halálra szürkálták, úgy szintén egy szomszéd asszonynak is az öszvérét. A dolog magyarázata valószínűleg abban található, hogy ugyanakkor két kigyót kapott a megvadult méhek kaptárában, melyeket aztán el is pusztított.

Ugyanez a méhész, mint érdekes jelenséget említ fel, hogy

a petező munkásnők gyakran megjelennek a kaptárban oly esetekben is, mikor a családnak fedett anya bölcsői vagy, éppen termékeny anyja van.

Köhögés ellen. Keverj össze egy-egy evőkanál mézet, citromlevet és kristálycukrot, egy evőkanál glicerint és a keverékből a szükség szerint fogyassz egy kávé kanálnyi, míg a köhögés megszűnik.

Szerkesztő postája:

A korán megkezdett spekulatív etetés az idén nem sok eredményre vezetett, amennyiben az idő hidegre fordulásával a családok nagyrésze fiasítását kihordta. A költséssenyv veszedelme ilyenkor szokott fenyegetni. Főszabály: tiszta mézzel és csak szükség esetén tessünk. A serkentőetetéssel pedig sohase siessünk!

Most pedig legidőszerűbbnek látszik ha a *rajzás tüneményéről* gondolkozunk s cseréljük ki a véleményeket.

==== Tájékozá sul: ====

Hirdetéseket jutányos árban vesz fel az Erdélyrészi Méhész-Egyesület szaklapja, a „*Méhészeti Közlöny*“. Hirdetés díja: Egyszeri hirdetésnél egész oldal (187 négyszögcentiméter) 20 kor., féloldal 10 kor., negyedoldal 5 kor. Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 10%-kal, egész éves hirdetőknél 15%-kal olcsóbb. A hirdetési díjak előre beküldendők az egyesület pénztárába. Apróhirdetés szavankint 5 fillér. — Reklamációk, hirdetésekre vonatkozó megkeresések Balázs Ferenc dr. főtítkárhoz, Kolozsvár, Mészáros-utca 3. szám, a pénzküldemények Zsögön Rácz Mihály egyll. pénztárnokhoz Kolozsvár, Bocskay-tér intézendők. Szerkesztőség: Pap-utca 6 sz. — Cikkeink átvétele csak a forrás („*Méhészeti Közlöny*“) tüzetes megjelölésével van megengedve. —
==== A kéziratokat nem adja vissza a szerkesztőség. ====

Ma mikor az egész világ visszhangzik a magyarság diadalától, ma, mikor a népek milliói állanak szemben egymással, alig van család, melynek a harctéren ne volna valakije, akihez kedves emlékek, szent kötelékek fűződnek, **a hitves férjéért, szülő gyermekéért, testvér testvéréért aggódik.**

De keressük az emlékezés szárait a barátságban, rokonságban is. És ki ne áldozna szívesen arra a célra, hogy azok, akik a harctéren vannak, itthon a családi körben méltó emlékkal legyenek megörökítve? Ezt a célt szolgálja a **„DIADAL“** első magy. fényképnagyító- s arcképfestészeti műintézet.

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám,
ahol bármely beküldött fénykép után élethű fénykép-
:: nagyítások színezve és krétarajzban készülnek. ::

Élethű fényképnagyítás.

Élő nagyságban mellkép ára 10 korona.

Ugyanaz olajszínezésben „ 15 „

Élethű kivitelért és jó minőségért szavatolunk. Csoportfényképekről is lehet egyes személyt elkülönítve készíteni. - Eredeti nagyság.

.....

Hogy fizet legjobban a méhészet?

Ugy, ha kaptár és eszközszükségleteinket, ugyszintén a többi méhészeti kellékeket a szigoruan szolid, jóhírnevű és már 31 év óta fennálló

Kühne Ferenc utóda

első magyar kereskedelmi méhtelepénél

Budapest, I., Attila-utca 91. sz. szerezzük be.

Gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó, az 1916. évre szóló főárjegyzéke méhészeti utmutatóval együtt szívesen ingyen és bér-

* * * * * mentve küldetük. * * * * *

Megjelent Donáth Aladár
m. kir. méhészeti szaktanár:

TERMÉSZETESSÉG A MÉHÉSZETBEN

című könyve. A 200 nyomtatott oldalra terjedő és 60 ábrával illusztrált munka, mely az okszerű méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit tárgyalja, úgy a kezdő, mint a régi méhészek kezében nélkülözhetetlen kalauz. — A könyv ára 3 kor. A 3 kor. könyvdíj és 50 fill. ajánlati és postadíj beküldésével megrendelhető a szerzőnél: Kolozsvár, Ferencz József-út 81.szám.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézszűrő, méztartó bádogokat, mindenemű méhészeti eszközöket raktáron tartok s a legjutányosabb áron készítek, ugyszintén legjobb fajta gyümölcszedőket is. Pontos ::: kiszolgálás! :::

Sajler József bádogos,
Kolozsvár, Erzsébet-út.

Reményik L. és Fiai utódai vas-nagykereskedés Kolozsvár.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület ajánlatára az alább felsorolt méhészeti eszközöket tartjuk raktáron:

keretfogó csiszolt, horonytisztító, méhészkes, sejt fedelező kés, fenék tisztító, permetező, herefogó, füstölő készülék, méhész-sapka, méhész-keztyű,
és Hannemann rács.

Sürgöncím: Reményik utódai. Telefon 84.